

А времето минаваше! Не чувствувайки се способни за настъпателни дѣйствия, — оставаха приковани било къмъ позиции, било къмъ географически пунктове, било къмъ укрѣпени лагери — и очакваха само да бждатъ унищожени единъ слѣдъ другъ.

Позиции ли?

Но най-добрата позиция на свѣта — това е «стратегическия маневръ»!

Като оставимъ на страна всичкитѣ допуснати стратегически грѣшки, какъ да се не удивлява челоуѣкъ на упорството на малката Плъвенска армия, която въ течение на цѣли петъ мѣсеца показва таково съпротивление на настойчивитѣ усилия на руско — румънскитѣ армии, и какъ да не плаче челоуѣкъ заедно съ Мехмедъ-Али-паша при мисълта за всичко онова, което можеше да бжде направено прѣзъ течението на тѣзи дълги дни, недѣли, мѣсеци, — изхарчени така безъ смѣтка, така безцѣлно!

Бѣдниятъ Мехмедъ-Али разбра всичко това, но малко късничко. Тежко бѣше на душата му, както видѣхме по-горѣ, но вмѣсто съжаления къмъ края на една война, азъ бихъ посвѣтвалъ нишитѣ бжджщи военачалници да иматъ стратегически окомѣръ още въ *самото ѝ начало*

Само че би било голѣмо заблуждение да се мисли, че този окомѣръ трѣбва да се изработва тогава, когато прѣдприятието се е вече започнало, и сждбата на отечеството е сложена на карта; не, — въ командното искусство трѣбватъ упражненія, прѣповторяни много по-рано, — още въ мирно време.

«Изучването принципитѣ на стратегията нѣма да ни принесе добъръ плодъ, ако се ограничимъ само съ задържането на тѣзи принципи въ паметта си, безъ да се опитаме да узнаемъ всичкитѣ имъ комбинации, не упражнявайки колкото се може по-често